

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

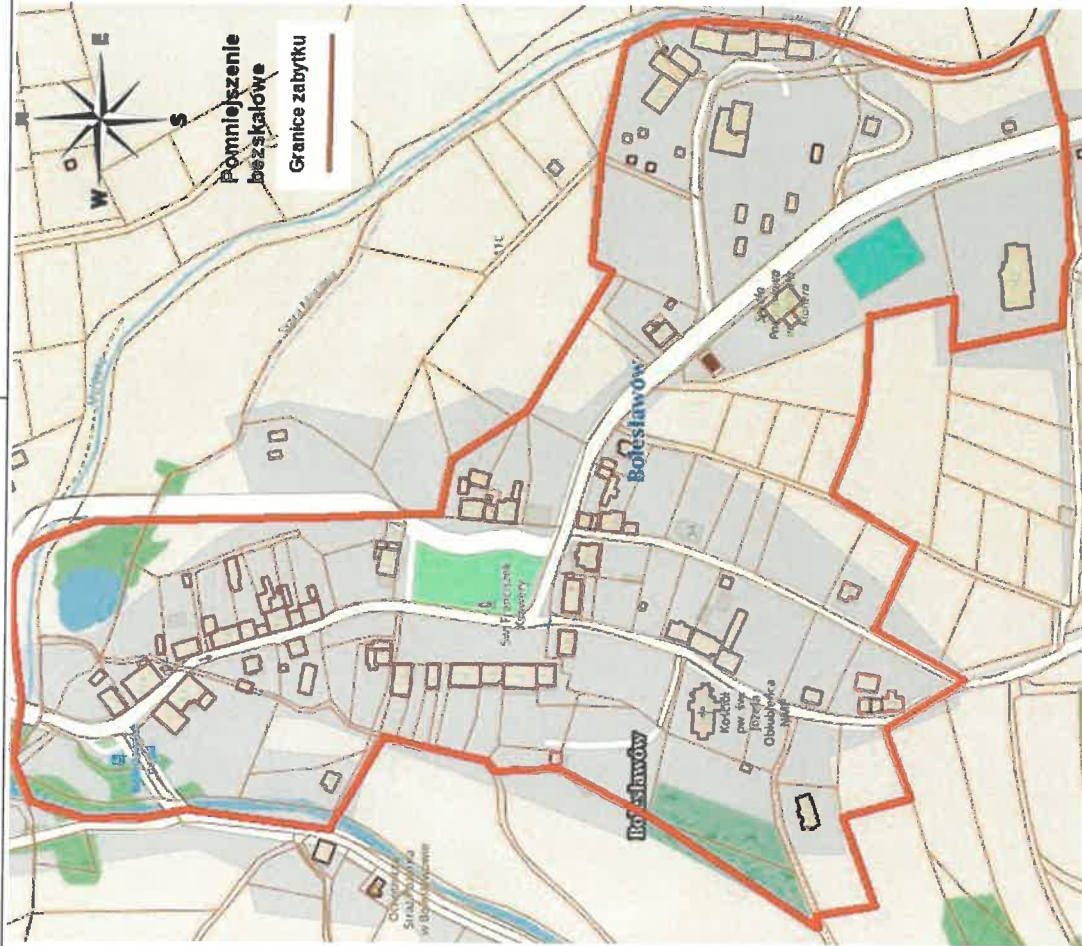
1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI BOLESŁAWÓW

2. Czas powstania

XVI w.

9. Materiały graficzne

3. Miejscowość

BOLESŁAWÓW

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

województwo: **DOLNOŚLĄSKIE**

powiat: **KŁODZKI**

gmina: **STRONIE ŚLĄSKIE**

6. Współrzędne geograficzne

50°15'25"N16°53'33"E

7. Użytkowanie obecne

MIESZKALNE

ROLNICZE

8. Stan zachowania

4

NAZWY: Wilhelmsthal (do 1945 r.), Bolesławów (po 1945 r.)

HISTORIA: Pierwsze wzmianki o Bolesławowie pochodzą z XV w. Miejscowość otrzymała prawa miejskie i prawo wolnego miasta górniczego w 1581 r. Od tego czasu kształtować się zaczął układ przestrzenny miejscowości. W 1675 r. wzniesiono kościół św. Józefa Oblubieńca. W roku 1684 miasto kupił Michał Wenzel von Althann. W 1789 r. w miejscowości wykazano 65 domów, plebanię, szkołę, browar oraz 414 mieszkańców. Miasteczko składało się wówczas z Rynku oraz 3 głównych ulic. W 1838 r. Bolesławów przeszedł na własność Marianny Orańskiej. W 1845 r. w były tu 82 domy, 2 olejarnie i dwa młyny wodne. Zamieszkiwało tu wówczas 538 mieszkańców. W 1892 r. Bolesławów utracił prawa miejskie, jednak jego układ przestrzenny nie utracił aż do dziś cech charakterystycznych dla układu urbanistycznego z niewielkim Rynkiem. W 1967 r. liczba mieszkańców wynosiła 86 osób.

Historyczny układ Bolesławowa jest układem typowo miejskim. W 1938 r. nie był on praktycznie przekształcony. Po 1945 r., pomimo wytyczenia nowych ulic, historyczny układ przestrzenny objęty ochroną konserwatorską, jest dobrze czytelny.

Istniejące zagrożenia, postulaty konserwatorskie, źródła i literatura – załącznik do karty ewidencyjnej nr 1.

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis):

sierpień 2022 r.

Kamil Pawłowski

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 1

1. Miejscowość	BOLESŁAWÓW	5. Nazwa zabudku (jak w karcie), adres	6. Zawartość załącznika
2. Gmina	STRONIE ŚLĄSKIE	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI BOLESŁAWÓW	ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA: POSTULATY KONSERWATORSKIE: ŹRÓDŁA I LITERATURA
3. Powiat	KŁODZKI		
4. Województwo	DOLNOŚLĄSKIE		

ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA:

- przekształcenia istniejącego układu ruralistycznego wynikające z intensywnego rozwoju zabudowy usługowej i mieszkaniowej;
- modernizacja istniejącej, historycznej zabudowy z wykorzystaniem materiałów i rozwiązań ahistorycznych;

POSTULATY KONSERWATORSKIE:

- zachowanie charakterystycznych cech układu ruralistycznego, objętego ochroną konserwatorską;
- w przypadku nowych inwestycji zachowanie typowych cech zabudowy ziemi kłodzkiej, tj. bryły, formy, materiałów wykończeniowych (drewno, kamień);
- modernizacja istniejącej zabudowy mieszkalno-gospodarczej z poszanowaniem substancji zabytkowej, bryły i formy;
- zachowanie historycznej zieleni wiejskiej oraz elementów małej architektury sakralnej;
- eliminacja elementów ahistorycznych, powstałych po 1945 r. niewpisujących się w historyczny układ ruralistyczny;
- zachowanie wieży kościoła św. Józefa jako dominaty w krajobrazie wsi;
- szczególnie ochrona układu zabudowy wyznaczonych przez pierwotne ciągi komunikacyjne, biegnąca przez dawny Rynek.

ŹRÓDŁA I LITERATURA

Archiwum Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu, Delegatura w Wałbrzychu

- Rybka-Ceglecka, *Studium środowiska kulturowego gminy Stronie Śląskie*, woj. wałbrzyskie, t. II, Wrocław 1996.

Dehio-Handbuch der Kunstdenkmäler in Polen Schlesien, München-Berlin 2005.

Kögler J., *Die Chroniken der Grafschaft Glatz*, Bd. 1, *Die Stadt- und Pfarrechroniken von Lewin, Mittelwalde, Wünschelburg, Neurode, Wilhelmsthal*, 1892.

Knie J., *Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, Breslau 1830.

Knie J., *Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, 1845.

Słownik geografii turystycznej Sudetów, T. 16, *Masyw Śnieżnika i Góry Bialskie*, Warszawa 1993.

Weczerka H., *Handbuch der historischen Stätten, Schlesien*, Stuttgart 1977.

Zimmermann F.A., *Beiträge zur Beschreibung von Schlesien*, Bd. 9, Brieg 1789.

Kartografia

F.C. Werde, *Kreisgkarte ... z poł. XVIII*.

Mapa Hrabstwa Kłodzkiego z lat 1747–1752.

Messtischblatt, 5767 Wilhelmsthal, 1884, 1938.

Opracowanie załącznika:
(data i podpis):

sierpień 2022 r.

Kamil Pawłowski

